

Hűség – Kihez? Mihez?

Simonné Prezenszki Erzsébet
levéltáros, levéltár-pedagógus

Hűség körülírása

- latinul fidelitas
- mint erkölcsi erény, a kitartás társerénye, mely készségessé tesz arra, hogy minden körülmények között megmaradjunk a jóban
- elsősorban a legfőbb érték, Isten, majd a haza, a személy (házastárs), a hivatás, feladat vagy más érték iránt kötelező ragaszkodásra
- hűséges cselekedetnek számít az ígéret megtartása, az igazmondás, az isteni törvény tisztelete
- az emberi kapcsolatok minden szintjén alapfeltétel
- magában foglalja a nyitottságot, a másik ember elfogadását hibáival együtt
- aki egy közösségen belül eleget tesz a reá háruló kötelezettségnek azt hűségesnek nevezzük

Kihez? Mihez?

Kép forrása: <https://mult-kor.hu/szigoru-etkezesi-szabalyaik-miatt-a-templomos-lovagok-tovabb-eltek-mint-a-kzepkor-atlagembere-20180509>

A lovagkorban az egyéni élet etikáját, a társadalom (hatalom) rendje és az egyházi rend fogta egységes keretbe.

A lovagerények sorában legelső helyen a hűség, még konkrétan a vazallusi hűség állt.

Hűség az uralkodóhoz, általában a dominushoz, hűség a csoporthoz, a közösséghez, hűség a nőhöz, magasztosabb szférába emelkedve: hűség Istenhez.

Vajon léteznek modernkori „lovagok”?

Akik hűségesek a közösséghez, és bátran küzdenek érte és az elveikért?

1921. évi soproni népszavazás (előzmények)

- Az első világháborút lezáró, 1920. június 4-én aláírt trianoni békeszerződés Sopront és környékét a későbbi Burgenlanddal együtt Ausztriának ítélte.
- A magyar egységek 1921. augusztus 26-án kezdték meg a terület kiürítését, a benyomuló osztrák csapatokat azonban - főleg egyetemistákból álló - felkelők állították meg Pinkafőnél és Ágfalvánál, a harcokban az osztrákok három, a magyarok egy embert veszítettek.
- A következő napokban Prónay Pál és Héjjas Iván vezetésével az Ausztriához csatolt területekre mintegy háromezer különítményes vonult be, akiknek Ostenburg Gyula, Sopron parancsnoka tevőleges, a magyar kormány hallgatólagos támogatást nyújtott.
- A felkelők szeptember elején visszavertek egy újabb, immár nagyobb erővel végrehajtott osztrák támadást, a hónap végén Prónay Ausztriába is betört. 1921. október 4-én Felsőőrön „alkotmányozó gyűlés” kiáltotta ki a független Lajtabánságot, amelynek vezetője Prónay lett.
- A magyar kormány nem ismerte el az új „államot”, de arra sem volt hajlandó, hogy a csapatokat kivonja a térségből.
- A helyzet megoldására a két fél között olasz közvetítéssel Velencében kezdődtek tárgyalások. Az október 13-án létrejött megállapodás szerint a magyar fél kiüríti a területet, ezután nyolc nappal népszavazás dönt Sopron és a környező nyolc község (Fertőrákos, Ágfalva, Sopronbánfalva, Harka, Balf, Fertőboz, Kópháza és Nagycenk) hovatartozásáról.

A szavazás napján

Kép forrása: <http://w3.sopron.hu/nepszavazas1921/K80.html>

A népszavazás napján – december 14-én, szerdán – a város lakossága már hajnalban talpon volt. A polgárok ünneplőbe öltözve istentiszteletre, onnan pedig szavazni mentek.

A képen a szavazók egy csoportja látható az Evangélikus Tanítóképző előtt. (VII.sz. szavazókörizet.)

Voksolni reggel nyolc órától délután hat óráig lehetett. Aki Magyarországra szavazott, az a következőképpen járt el: bement a bizottság helyiségébe, ahol átadta a városi tanács aláírásával és a tábornoki bizottság francia körbélyegzőjével ellátott, november 25-i keltezésű szavazóigazolványát. Az elnöktől átvett egy kék színű (magyar) és egy narancssárga színű (osztrák) szavazócédulát a hozzá tartozó borítékokkal, majd belépett a kijelölt fülkébe. Ott az Ausztriát szimbolizáló, kettétépett és a Magyarországot jelképező, épen hagyott kék színű cédulát behelyezte a borítékba. A leragasztott borítékot ezután a bizottság mellé beosztott antanttiszt kezébe adta, aki azt – mindenki szeme láttára – beledobta az urnába. A szavazás befejeztével a ládákat gézszalaggal lezárták, valamint több helyen lepecsételték az antantmisszió bélyegzőjével. A népszavazás titkos volt.

Kép forrása: http://www.sopron.hu/Sopron/portal/front_show?contentId=26291

Kép forrása:

<https://turizmus.sopron.hu/hu/info/latnivalok/sopron-tortenete/hatarvaros.html>

A szavazás eredményét december 17-én, a Zrínyi Ilona Tiszti Leánynevelő Intézetben hirdették ki: a népszavazáson 15 304 fő / 15334 fő a Magyarországhoz, míg 8227 fő az Ausztriához való csatlakozás mellett döntött, így a Sopron környéki voksolás hazánk számára csodás győzelemmel – voltaképp az egyetlen tartós revíziós sikerrel – zárult.

Sopront és környékét az antant képviselői hivatalosan 1922. január 1-jén adták át Magyarországnak, az antant csapatai 1922. január 5-én hagyták el a várost.

A nemzetgyűlés a népszavazás emlékét törvénybe iktatta, és Sopronnak a Civitas fidelissima (Leghűségesebb város) címet adományozta.

Kép forrása: <https://www.sopronmedia.hu/cikkek/a-huseg-napja-nepszavazas-sopronban>

Sopron Megyei Jogú Város címere

Kép forrása: <https://net.jogtar.hu/rendelet?council=sopron&dbnum=197&docid=A1500001.SOP>

Köszönöm a figyelmet!
